

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie z odwołania A. K.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 28 lutego 2024 r.
w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska przez sędziego osiągnącego wiek
uprawniający do przejścia w stan spoczynku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 10 lipca 2024 r.,
wniosku o udzielenie zabezpieczenia

**udziela zabezpieczenia w ten sposób, że wstrzymuje
skuteczność zaskarżonej uchwały na czas trwania postępowania
w sprawie z odwołania.**

UZASADNIENIE

Pismem z 22 kwietnia 2024 r. sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie A. K. wniosła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada) nr [...] z 28 lutego 2024 r. w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska przez sędziego osiągnącego wiek uprawniający do przejścia w stan spoczynku wraz z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia poprzez wstrzymanie skuteczności zaskarżonej uchwały.

Uchwale skarżąca zarzuciła naruszenie prawa materialnego i formalnego oraz wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały oraz przekazanie jej sprawy

do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wniosku o wstrzymanie skuteczności zaskarżonej uchwały odwołująca się podniosła, że w dniu 21 lipca 2024 r. skończy 65 lat, a zatem istnieje duże prawdopodobieństwo, że postępowanie związane z jej odwołaniem nie zakończy się przed tym terminem. Jak dalej wskazała, rozpoznanie odwołania od uchwały KRS po 21 lipca 2024 r. czyniłoby odwołanie bezprzedmiotowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy jest sądem kontrolującym uchwały KRS pod względem ich zgodności z prawem. Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2019, poz. 84 ze zm. dalej: u.KRS), uczestnik postępowania przed KRS może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Sąd Najwyższy przychylił się zatem do poglądu wyrażonego w uzasadnieniu postanowień Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2019 r., I NO 57/18 oraz z 15 kwietnia 2020 r., I NO 191/19, zgodnie z którym ostateczność uchwały KRS (o której mowa w art. 69 § 1b zd. 2 ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. z 2024, poz. 334 ze zm.; dalej: p.u.s.p.) nie wyklucza jej zaskarżalności do sądu, gdyż walor ostateczności oznacza brak możliwości skontrolowania decyzji w administracyjnym toku instancji, ale nie wyłącza kontroli sądowej uchwały pod względem jej legalności.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 u.KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy k.p.c. o skardze kasacyjnej (z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c.). Przepis art. 398²¹ k.p.c. odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów o apelacji, a art. 391 § 1 k.p.c. odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów o postępowaniu przed sądem I instancji. Uwzględnić należy także art. 13 § 2 k.p.c., który wskazuje, że regulacje o procesie stosuje się w innych rodzajach postępowań unormowanych w Kodeksie, chyba że inne przepisy stanowią inaczej. Takim innym rodzajem postępowania jest postępowanie zabezpieczające uregulowane w części drugiej k.p.c.

Sąd Najwyższy rozważył, czy w świetle odpowiednio stosowanego art. 730¹ § 1 k.p.c. skarżąca uprawdopodobniła zasadność żądania oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ § 2 k.p.c.). W przekonaniu Sądu Najwyższego brak zabezpieczenia w przedmiotowej sprawie spowodowałby, że przed rozpoznaniem sprawy ziściłby się skutek, którego dotyczyło postępowanie przed KRS, czyli 21 lipca 2024 r. doszłoby do przejścia skarżącej w stan spoczynku, a w związku z tym osiągnięcie celu postępowania w sprawie zainicjowanej odwołaniem mogłoby okazać się utrudnione. Skoro celem postępowania w sprawie jest kontrola zgodności z prawem uchwały KRS, to przyjąć należy, że skuteczność wywołującej daleko idące konsekwencje uchwały powinna być wstrzymana, a tym samym – na podstawie art. 69 § 1b zd. 3 p.u.s.p. – skarżąca powinna pozostać w stanie czynnym. Tym bardziej, że postępowanie związane jest z fundamentem służby sędziowskiej, czyli zasadą nieusuwalności sędziów wyrażoną w art. 180 Konstytucji RP.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 15 stycznia 2019 r., I NO 57/18, w takim przypadku daleko idące skutki dotyczą organizacji pracy sądu, w którym skarżąca orzeka, jak chociażby odwołanie wyznaczonych terminów posiedzeń, itp. Następstwa nieuwzględnienia wniosku o zabezpieczenie postępowania występują również w sferze służbowej skarżącej, gdyż otrzyma odprawę (art. 100 § 4 p.u.s.p.), ekwiwalent za niewykorzystany urlop i zacznie jej być wypłacane uposażenie należne sędziemu w stanie spoczynku (art. 100 § 2 p.u.s.p.) w wysokości niższej niż przysługujące sędziemu w służbie czynnej. Zatem w interesie wymiaru sprawiedliwości, jak i w interesie skarżącej, jest pozostawienie jej w stanie czynnym do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, czy zaskarżona uchwała KRS nie narusza prawa. Przejście skarżącej w stan spoczynku przed rozpoznaniem sprawy przez Sąd Najwyższy czyniłoby istotną zmianę w jej statusie, ukształtowałoby stan niepożądany przed dokonaniem kontroli sądowej i byłoby trudne do odwrócenia. Dlatego – wobec braku w ustawie o KRS

przepisu, który wstrzymywałby skuteczność uchwały do czasu rozpoznania odwołania – Sąd Najwyższy uznał wniosek o udzielenie zabezpieczenia za zasadny.

W związku z powyższym, Sąd Najwyższy na podstawie art. 755 § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS udzielił zabezpieczenia w ten sposób, że wstrzymał skuteczność zaskarżonej uchwały na czas trwania postępowania w sprawie odwołania.

[SOP]

(r.g.)